

DEBRECZEN

A DEBRECZENI ÉS VIDÉKI FÜGGETLENSÉGI PÁRT KÖZLÖNYE.

MEGJELEN NAPONKINT PENTEK ÉS VASARNAP KIVÉTELELVEL.

Előfizetési árak:
 helyben, vagy postán küldve:
 Égész évre . . . . . 10 frt — kr.
 Félévre . . . . . 5 „ „
 Negyedévre . . . . . 2 „ „
 Egy hóra . . . . . 1 „ „
 Egyes szám 4 kr.

A lap szellemi részét illető minden közlemény a szerkesztőségbe (Főter 1838. sz.) bérmentve küldendő.

Előfizethető helyben:
 Főter 1838. sz. Lajos könyvkereskedésében és a kiadóhivatalban. (Főter 1838. sz. alatt.)

Hirdetési díj:
 Négy hasábon heti sorát 5 kr. Nagyobb terjedelmű és többnapos hirdetések alkalmi jutányos áron vételekkel. Helyi hirdetés díj minden külön megítéssel 50 kr.
 Hirdetést vagy reklámot magában foglaló újsónapló ára 50 kr.
 Nyilvántartási költségek minden heti sorára 30 krajczár.
 Hirdetések felvételének a szerkesztőségben és kiadóhivatalban. Főter 1838. sz. alatt.)
 Kéziratok nem adóznak vissza.

A második Wekerle-kormány.

Debreczen, jun. 11.

(K. B.) Megnyugvással vette tudomásul az ország közönsége, hogy ő felsége mégis csak Dr. Wekerle Sándort bízta meg az új kormány megalakításával. — Ezzel a hosszan vajudó válság véget ért s a fölizgatott közhangulat lecsillapult.

Ilyen sajtóságos kormány-válságot, mint ez volt, alig látott még a magyar parlamentarizmus története. A kormány a képviselőházban meg volt a nagy többsége, ő felsége bizalmát is bírta, mert hiszen a király beleegyezésével nyújtotta be az egyházzápolitikai javaslatokat és mégis le kellett mondania, mert a főrendiház szembeszállott a nemzet akarátával. Az egyházzápolitikai reformokat ellenző főrendek olyan akciót tudtak kifejteni, hogy a polgárminiszterelnök állása egészen megrendült s ha alulról nem nyert volna támogatást: fényes pályafutása bizonyára megszakadt volna.

Minket úgy az első, mint a második Wekerle-kormánytól a közjogi kérdéseknek egész halmaza választ el, és mégis őszintén sajnáltuk volna azt, ha ez a kormány véglegesen megbukik egy olyan kérdés miatt, melyet éppen a függetlenlégi párt programjából vett át. Hajlítottan ellenzéki voltunk dacára örömmel támogattuk e kérdésben a kormányt, mert láttuk, hogy az egyházzápolitikai reformok megvalósítása elősegíti a mi végzetünket, a független Magyarországot, képes oly egységes magyar társadalmat és erős nemzetet teremteni, mely azután akaratának érvényét tud szerezni.

Ily szempontból bíráltuk mi mindig az egyházzápolitikai reformokat s hogy mennyire igazunk volt, bizonyítja az is, hogy a bécsi reakció is észrevette azt, hogy az egyházzápolitikai reformok mit fognak majdan eredményezni, azért akarta azokat tüzzel-vassal kipusztítani, azért akarta a kormányt erőnek erejével megbuktatni. Szándéka már-már sikerült is, de a felháborodás, melyet a kormány illetén megbuktatása kellett, oly nagy volt, hogy a reakció kénytelen volt engedni s az alkotmányos király, engedve

népe óhajának, ismét Wekerlét bízta meg kormány-alakítással.

Amily megnyugvással tölt ez el bennünket, más részről annyira fájlaljuk azt, hogy az új kormánynak eddig közlött névsorából hiányzik gróf Csáky Albin. Beszéltek ugyan, hogy gróf Csáky Albin már régebben vissza akart vonulni s most megragadta az alkalmat a visszavonulásra.

Annál inkább megtette ezt, mert — hír szerint — rossz néven vették neki Bécsben azt, hogy nem akadályozta meg a fővárosi iskolás gyermekeknek a Kosuth sírjához való kizárándoklását. (Talán inkább tetszett volna az, ha a Hentzi szobrárt megkoszorúznák a magyar gyermekek!) De legalább addig helyén kellett volna maradnia, míg az általa benyújtott reform-javaslatokat letárgyalják. Azt meg éppen nem értjük, hogy miért kellett gróf Bethlen Andrásnak is kimaradnia az új kormányból? Hiszen ha véteknél tartják is Bécsben az egyházzápolitikai reformok megindítását, gróf Bethlen Andrásnak nem volt e véteknél része — és mégis mennie kellett!

Az új kormánytól elvárjuk, hogy még nagyobb erélyvel törekszik az egyházzápolitikai reformok keresztülvételére. Nincs mitől tartania; a főrendek egy részének kegyét elveszthette, de cserében megnyerte a nemzet támogatását. A nemzet támogatása tette lehetővé azt, hogy se Wekerlét, se Szilágyit nem tudták elbuktatni s a nemzet támogatása biztosítja az egyházzápolitikai reformok sikerét, mert a magyar nemzet erősebb a trolloknál, de erősebb még Kálnoky-nál is!

Az új kabinet.

A Bud. Corr. a következő kommunikét teszi közzé:

A politikai helyzetről, a végleges megoldáshoz közel jutott miniszterválság további fejlődéséről csak kevés új dolog mondható.

A mostani válság tartamát általában szaklatlanul hosszúnak mondják, a mire különösen az oly meglepően gyakori fordulatok adtak okot; de ha ősszel hasonlóan a válságot az összes magyar miniszterválságokkal, egy a mostaninak eddigi lefolyása, mert hiszen a Wekerle-kabinet lemondása köztudomás szerint június 1-én fogadtatott el — különösen tekintettel az olyannyira

rendkívüli viszonyokra, aránylag gyorsnak mondható.

Dr. Wekerle Sándor, ki miniszterelnökké való kinevezését már megkapta, szombat délután és este beható tárgyalásokat folytatott egyes miniszter társaival s a szabad-elvű párt több tagjával.

A miniszterelnök vasárnap ő felsége elé terjeszti új kabinetjének névsorát jóváhagyás végett. Miként illetékes forrásból értesülünk, a kabinetben megfogják tartani eddigi tárczájukat:

Szilágyi Dezső igazságügyminiszter, a ki hazafiás kötelességének tekintette engedni a miniszterelnök azon felszólításának, hogy a parlamentben mostanában éppen az igazságügyi tárcza képviselőjére váró nagy harcot újból felvegye.

Fejérváry Géza báró honvédelmi miniszter, a ki ezuttal is fényes tanúságot tett arról, mily hű szolgálja királyának és nemzetének egyaránt, továbbá

Lukács Béla kereskedelemügyi miniszter, Hieronymi Károly belügyminiszter és

Josipovich Imre hóvát miniszter. Mivel Csáky Albin grófot, a liberális reformok ezen fényes tehetségű képviselőjét s győzelmes előharcosát lehetetlen volt továbbra megtartani a kabinetben s gróf Tisza utalva megtámadott egészségére, az ő felsége személye körüli miniszterség felelősségterhes bizalmi állását nem vállalhatta el továbbra,

Eötvös Loránd egyetemi tanár fog vallás- és közoktatásügyi miniszterségre és Andrássy Gyula gróf belügyminiszteri államtitkár ő felsége személye körüli miniszterségre előterjeszteti.

A jövő földmívelésügyi miniszter személyére nézve mindaddig nem történtett megállapodás mivel a kilátásba vett személyiség nem volt Budapesten.

Az újonnan kinevezett miniszterek már hétfőn le fogják tenni az esküt ő felsége kezébe s az új kabinet az országgyűlés mindkét házának hétfőn tartandó ülésén fog bemutatkozni.

A legfelsőbb kéziratok, a melyekkel az eddigi miniszterek felmentettek s az új kabinet tagjai kinevezettek, alkalmasint már a hivatalos lapnak hétfőn délután megjelenendő rendkívüli kiadásában, legkésőbb azonban keddi reggeli számában fognak közöltetni.

A miniszterek szombat este mind megjelentek a szabadelvű pártkörben és a rendkívül nagy számmal együtt levő képviselők szívesen üdvözölték fogadták. A párttagokat a legnagyobb meglepődés érte hatotta át.

A főrendiházi ellenzék vezérei ezuttal Hunyady László gróffal élükön ismét nagyon

buzgózkodnak azon, hogy az ellenzék szervezők a házassági jogról szóló törvényjavaslat feletti másodszori szavazásra, a mely az ő véleményük szerint is közvetlenül küszöbön áll. Ezek az urak tudniillik most azon fáradoznak, hogy Vasváry bíboros hercegprímás tevékeny közreműködésével az ő agitációjuk javára.

Báró Bánffy Dezsőnek, a képviselőház elnökének annyira lojális, a legbensőbb meggyőződéséből fakadó önzetlen eljárása az egész válság ideje s különösen a legutóbbi napok alatt, a szabadelvű pártban mindenfelől a legkorlátlanabban elismerésben és méltatásban részesül, mivel ez a magatartás éppen nem csekély mértékben járult hozzá a válság annyira örvéndes megoldásához.

A király ő felsége a legújabb intézkedések szerint csak hétfőn este utazik el Budapestről.

A terézvárosi kaszinó felhívást intézett az egész közönséghez, hogy a királyt elutasáskor nagy ovációval üdvözölje s e végül elutasása előtt vonuljon ki az utcánakra, melyen a király a pályaházhoz hajtat.

Az egyetemi ifjuság a kabinetválság örvéndes megoldása alkalmából ő felségét, valamint a kormányt szintén nagyszabású ovációkban kívánja részesíteni és e végül hétfőn, valószínűleg a városház disztermében, ifjusági közgyűlést tart.

Szombaton este a szabadelvű pártban élénk mozgalom uralkodott; a legtöbb képviselő megjelent s kilencz óráig folyvást népeket voltak a termek. Mialatt a képviselők együtt voltak, megérkezett a hiteles értesítés, hogy a király elfogadta a miniszteri listát, a kabinet az egy földmívelési tárczán kívül komplet és ezzel a kabinet alakulása az egy miniszteron kívül be van fejezve, még pedig úgy, a mint délben remelték, Szilágyi Dezsővel. A párttagok reménye, mely már délben batározott alakot öltött, el nem fojtható örvéndes hangulattá vált. Nemsokára megjöttek a miniszterek is egyenkint, maga Wekerle, kit új miniszterelnökként köszöntöttek és Szilágyi Dezső is. Ováció szonban nem volt; a miniszterek maguk igyekeztek kikerülni az alkalmat, hogy tüntessenek mellettük, csak úgy az ajtóközben álltak meg, vagy gyorsan átmentek a szobákban, beszélgetve egymásik képviselővel, a kik meggyőződtek arról, hogy a kinevezés okmányok már megvannak Wekerle miniszterelnöknel, csak a miniszterelnöki ellenjegyzés szükséges, hogy közzétegyék a hivatalos lapban s így az országgyűlés mind a két házának keddi ülésén az átalakult miniszterium már bemutathatja magát. A miniszterek eltávozása után a képviselők is szétoszlottak.

A „DEBRECZEN” TARCZAJA.

ÖSSZEHASONLÍTÁS.

Sokat találhatsz, a ki nálam Százzorta is jobban szaval
 S hogy szivecskédet elámítsa Számtalan „ah-t, „oh-t elpazarl,
 A ki borzasztó nagy szerelmét Ragyogóan ecseteli
 S tiszser is kész rá megesküdni,
 Ha rögtön nem hiszesz neki:
 De a ki mint én, úgy szeressen
 — Nem mondtam még neked noha —
 E komédiás hadseregben Hidd, nem találsz olyat soha!

Sokat találsz, ki a keringőt Lejti lepke lengésivel,
 Sárga cipőbe dugja lábát,
 Kaczkias kis bajuszt visel;
 A ki úgy kong bő plundrájában,
 Mint hejában a mogyoró...
 Mig odahaza édes apja Száz szitkot a — zsidóra ró:
 De, ki mint én, csak rád gondoljon
 — Habár sorsom oly mostoha! —
 E szép levante hadban mégis Hidd, nem találsz olyat soha!

Találhatsz — hogyne! — számtalant, ki Különb legény, mint én vagyok,
 Mert vagyon, név, vagy más előnynek Kölcson fényében ég, ragyog;
 De a ki a te tisztá szíved Tekintné szent oltár gyanánt

S áhitattal gondolna rá Öröm és bu közt egyaránt;
 A kinek te az első volnál,
 Lenne sorsa bár mostoha;
 Kinek te volnál minden üdvé:
 Kivülem mást nem lelsz soha!

Sz. Á.

A VÉGZET.

Beszély.
 Irta: Maderepachné Fadgyas Etelka.
 (Folytatás.)

— Nem? és lám! mint nem régen értesültem, mégis hirben voltam már bizonyos eggyennel.

A kapitány ajakába harapott. Jól tudta, hogy ő az s szégyenkezve gondolt arra, hogy hisz ő maga volt eleinte azon, hogy Izóra jó hírnevét alaposan aláassa.

Megtudta volna ezt a szép asszony? S ezért adja ki most neki az utat? Érezte, hogy megerdemelte e büntetést, s így az önvád folytán kétszeresen fáj az neki. Nem tudta, mit feleljen? Vegre megragadta Izóra kezét, hævvel, de mely fájdalommal ezt mondta:

Meghajlok hát akarata előtt s nem fogok alkalmatlankodni. De ígérje meg, hogyha valaha mégis szüksége lehet valamire, a miben inkább csak férfi járhat el sikeresen, meg fog tisztelni bizalmával.

Hadd éltesen ama kedves remény, hogy így legalább néha mégis lesz alkalmam kegyeddél érintkezni, ami — ne haragudjak meg ez őszinte valómásomert, egyedüli boldogságomat fogja képezni.

— Tehát szeret — gondolá Izóra — így némileg menthető, hogy Gézában ellenem a gyanut felébreszté.

Kissé kiengesztelődve e vallomás által, imígy felelt: »Nem ígértem meg kérésre teljesítését, de nem is tagadom meg.

A kapitány biába varta azonban amana pot, melyen Izóra őt hivatta volna. Az sohasem érkezett meg. Találkozott azonban vele néha séta közben s egy-egy társaságban.

Azonban mit ért egy, midőn az utcáni csatlakozást Izóra már az első alkalommal, ugyancsak a mendemondára való hivatkozással, megtiltotta; s a társaságokban is azon volt, hogy a kapitány minél kevésbé férhessen hozzá.

Mindenkinek feltűnt, így az összejöveteleknél, hogy a kapitány mily epedve nézi Izorát, s mily boldog, ha az csak egy szóra is érdekesíti; s nem bírták felfogni, hogy míg a szép asszony férje életében szívesen látta őt, most midőn már szabad s midőn aztán még jobban eped utána, nem akar felőle tudni.

De hát az emberek sokat nem bírnak felfogni. Azt sem bírták volna elérteni, hogy miért nem volt Izóra már lánykorában boldog, midőn irigyelt szépséggel, gondatlan étellel, s nem egy kérvél dicsekedhetett? Miért busongott asszony korában, holott férje látszólag szerette őt, mert mindenütt csak kerkedett vele s kényelme sem hiányzott? s miért oly sivar most az elete, a midőn mint fiatal, szép, jómódu özvegy előtt nyitja a világ?

S annál inkább élvezhetné az élet örömeit, mert hisz az idős férj halála nem ejthetett szíven oly mély sebet, mely azt az örömek iránt fásulttá tehetné volna!

De haj! ha beláttak volna Izóra lelkebe, s a falak közé, hol a leirt események lejtőszódtak, úgy tán másképp vélekednének, legalább egy némelyek, s megértenék, miért megy ő kelleetlenül mindenfelé? mert éreztette a mosoly ajkain, s miért ül oly gyakran elmerengve, melábus tekintettel magános szobájában?

Ugy ül ott sokszor órákig, összekulcsoltan tartva szép kezeit. Az álmodat idezi fel újra lelkeben, melyeket leánykorában szövétt. Oly szépek voltak, oly szépek!

De aztán úgy rájok borult lassankint a reménytelenség köde, melyből idővel egy buterhes jelen bontakozott ki. Csak egy percze, egy rövid percze szált le ragyogó felhőn, bíbor palástban, a legnagyobb boldogság isten-asszonya, s csupán egy csepp, egy igen kis csepp nektárt ejtett a vágódó, meleg szívre. Aztán eltűnt örökre. Magával vitte a bíborpalástot s helyette gyászfatyolt borított ama szép lélekre.

S az nem tud e gyászlepleből szabadulni. Fiaskája fel-fellebbenti ugyan néha, de egészen letépni ő sem tudja, s éppen azért nem, mert ő mellette a fájdalom egy új alakja áll atyja végakarata képeben, mely szerint nem sokára katonaintézethe kell majd mennie, s elszakíttatnia az anyai szívtől. Tehát egészen magános s még sivarabb élet várt a szép asszonyra.

De hiszen nem azért akart-e e leány maradni, mert a magános életet jobban óhajította? s most csak vágya teljesül?

Igen! Csakhogy egészen más lett volna a leány magános elete s egészen más most, mint asszonyé! Amúgy csak a szétfoszlott al-

80. Szólyvai 60 db. 1 Híres leveggel 5 frt. 4-40. 1894 június 11. 27-én d. e. 8. 2-3. 50 kr. 20 kr. titónál.

A szabadelvű párt értekezlete.

A szabadelvű párt szombaton visszaszavazta, a mit egy héttel előbb elhatározott. Akkor előállt Darányi Ignác s proponált egy határozati javaslatot, mely tündötlen bizalmat szavaz a korona által elbocsátott kormányra s újra Wekerle és társait proklamálja a párt vezéréül. S a párt egyhangulag elfogadta ezt a rezolúciót, melyet úgy értettek akkor mindnyájan, hogy a szabadelvű párt más vezért, mint Wekerle és minisztertanácsot, elfogadni s más kabinetet, mint változatlanul ugyanazt, a mely visszahelyezett, támogatói nem hajlandó, így értette az egész bel- és külföldi sajtó, így maga Wekerle is, ki válaszában a vezéréset arra az esetre is, ha a kormány vezetésétől visszalepne, a maga és minisztertanács nevében elfogadta.

Azóta változott a helyzet, a Wekerle-kabinet szolidaritása megbomlott s kívánatos lett mind a párt, mind Wekerle és a szolidaritás feloldozni. E végből hívták össze a szombati értekezletet, melyen megjelentek — Bethlen és Csáky kivételével — az összes volt miniszterek is. A tanácskozás nyomban megkezdődött s így folyt le: Podmaniczky Frigyes báró: Tisztelet értekezlet! (Halljuk! Halljuk!) A mai napra egybevitte értekezlet alkalmából Darányi Ignác elvtársunk kérését. (Halljuk! Halljuk!)

Darányi Ignác, a szabadelvű párt alelnöke:

Meglepetéssel tapasztaltam, hogy nemcsak hazai, hanem még külföldi lapokban is azon határozati javaslat, melyet június 2-án terjesztettem elő s melyet a tisztelet pártértekezlet egyhangulag tett magáévá, felre lett évtve, s abba oly célzat magyarázatot bele, a mely attól idegen s a mely e párttól is mindenkor távol állott. (Igaz! Ugy van!)

Mi nem tettük egyebet, mint elveink sértetlen fenntartásának hangsúlyozása mellett a lelépő kormány iránt elismerésünknek, — változatlan bizalmunknak és ragaszkodásunknak adtuk kifejezést (Igaz! Ugy van) s a lelépő miniszterelnök urat és társait a párt további vezetésére ezen nehéz napokban is felkértük. (Igaz! Ugy van!)

Egy még meg nem alakult kormány irányában helyzetünket és viszonyainkat nem jöhlhettük meg; azt azonban kijelentettük, hogy elveink keresztülvitelét minden viszonyok közt elmozdíjuk, s ennek más értelem nem tulajdonítható. — minthogy a programunknak megfelelő elvek megvalósítását mindig támogatjuk, politikai bizalmunkat pedig attól tesszük függővé, hogy a pártunkból alakított kormánytól programunk végrehajtását biztosíthatjuk-e. (Helyeslés.)

Távol állott tehát tőlünk az, hogy mi a legmagasabb koronát kizárólag megillető alkotmányos jogot a kormányalakításra való megbízás tekintetében bármely irányban is érinteni kívántunk volna. (Élénk helyeslés) ezt nem vettük és nem is tehetjük; — mert nincs senki közöttünk, ki a korona ezen elvátzathal joga előtt meg nem hajolna. (Igaz! Ugy van) sőt a ki kész ne lenne bármikor a korona jogainak és tekintélyének védelmére kelni. (Élénk helyeslés.)

Ez volt azon kijelentés, melyet megtenni s ez által e párt határozatának igaz értelmét helyreállítani hazafias kötelességemnek tartottam. (Élénk helyeslés.)

Kérem a tisztelet értekezletet, méltóztatás-kat határozatilag kimondani, hogy ezen nyilatkozatomat helybenhagyó tudomásul veszi. (Hosszantartó élénk helyeslés.)

Podmaniczky Frigyes báró elnök:

mokkal, de kinos emlékek nélkül élhetett volna! Mig így, annyi átélt keserűség, gond és bánat után, sebzett kebellet s majdán pedó vágytal gyermeke után. Csak az az említett csepp nektár vonta be néha egy kis irral a fájo sebet, s édesítette egy-egy órára e szomor, egyhangú életet.

Miert, miert kellett e ragyogó, szép női éremekben ékeskedő nemes lenynek így elhervadnia, holott más, mindennapi, silány tehermentények, minden vágyukat elérve látják s minden boldogságot és jöletet élveznek? Miért ez volt végezte!

(Vége.)

Mátyás király szobra. A kolozsvári Mátyás szobor bizottsága már végleg döntött a szoborpályázat felett, amennyiben a bírálat bizottság véleménye alapján Fadrusz Jánost, az első díj nyertesét bízza meg az emlékmű kivételével. A megbízás ellen csupán Gyarmathy Miklós alispán szólalt fel: nem helyeselte, hogy Fadrusz mint hadvezért mutatta be a nagy királyt, — aki mint igazságos és bölcs fejedelem el a nép emlékezetében. Sándor József ezzel szemben éppen a felfogatás dicserő Fadrusz tervében, mert szerinte Kolozsvárott, az erdélyi részek központjában, a hadverő, hatalmas magyar királyt kell megörökíteni. A bizottság többsége Sándor József átláspontjára helyezkedett s így kapta meg Fadrusz a kivétel munkáját is, amelynek költségét szazecer forinttal irányozták elő.

Tisztelet pártértekezlet! En úgy vélem, miszerint az elnökség részéről kimondhatom azt, hogy a szabadelvű párt értekezlete egyhangulag s helyesíleg tudomásul veszi Darányi Ignác elvtársunk inent tett nyilatkozatát és azt határozata által teljesen magáévá teszi. (Általános helyeslés.)

Egyszerint, úgy vélem, az elnökség kötelességévé van téve, hogy a szabadelvű pártnak ezen határozata egy a belföldi, mint a külföldi lapokban is szóról szóra közzétéssék. (Élénk helyeslés.) hogy az ellenünk kihasznált — mindenféle eszközök ezáltal ellen-ulyoztassanak és megsemmisíttessenek. (Zajos helyeslés.)

Méltóztatassanak ennél fogva helyesíleg tudomásul venni azt, hogy az elnök gondoskodni fog arról, hogy ezen határozata a pártnak valamint a belföldi, egy a külföldi lapokban közzétéssék. (Élénk helyeslés és eljenzés.) az értekezletnek több tárgya nem lévén, köszönöm szives megjelenésüket s ezzel az értekezletet bezárom.

BELFÖLD.

A delegációk elhalasztása. A delegációknak öszre való halasztását, becsei jelentés szerint, biztosra veszik, mert a magyar képviselőház még nem választotta meg a delegációba küldendő tagjait s nem intézte el még a valótajavaslatokat és az orosz szerződést sem.

Bethlen András gróf. A Wekerle-kabinet volt földmívelési minisztere, Bethlen András gróf már pénteken este összehalkolt és elutazott Budapestről, miután előbb érzékeny bucsut vett miniszteriumától. Ebből nyilvánvaló, hogy ha rekonstruálatik is a Wekerle-kabinet, abban Bethlen András gróf többé helyet foglalni nem fog. Ezt ő maga is világosan kijelentette a miniszteriumához intézett bucsu-beszédeben.

KÜLFÖLD.

Az olasz válság. Crispinek Zanardelivel és Rudinivel folytatott tárgyalásai nem vezettek döntésre; mindazonáltal valószínűnek tartanak egy Crispi-Zanardelli kabinetet.

A szerb király Konstantinápolyban. Belgrad, jun. 9. Sándor király e hó 27-én Konstantinápolyba utazik; Milán király elkíséri őt Nisig s ott marad fia visszatéréséig. nehogy úgy tűnjék fel, mintha ő volna megbizva a régensséggel. A királyt Ziravkovics tábornok kíséri el Konstantinápolyba.

A jogász és tisztviselő kör tánczvizalma.

A mulatságok krónikájában ritkítja pártját a szombati júniális estély, melyet a debreceni jogász és tisztviselő kör rendezett a nagyerdei vígadó tánczterében. Ritkán, vagy talán soha sem lattunk olyan nagy számú és intelligens közönséget együtt, a nagyerdei vígadó máskülömben elég tágas termében, mely minden terjedelme mellett szűknek bizonyult ez alkalommal.

Hogy milyen néptömeg szorult be a hűvös idő miatt a tánczterembe, bizonyítja az is, hogy a négyeseket két nagy kolonban nem kevesebb mint 154 pár tánczolta.

Hanem nem halgathajuk el azt a tényt sem, hogy tánczos jóval kevesebb volt, mint tánczosnő, de arról, hogy a jelenlevő hölgyek jól nem mulattak, szó sincsen, mert az igazán figyelmes rendezőség mindent meg tett, hogy mindenki otthonosan találja magát s jól mulasson. Volt is jó kedv s táncz kiválógs ki-viradtig.

Fokozott jó kedv mellett mulatott a fiatalság színöréig, mely után ismét kezdetét vette a táncz. A souper csárdásnak alig akart vége szakadni a Magyarai testvérek kitűnő talpala valója mellett. A kelő nap sugarai betolakodtak már a vígadó ablakain, mikor az utolsó csárdásnak vége volt. Névsort összeállítani a jelenlevőkről képtelenség látszott s bizony sisifusi munka volt össze írni az estélyen levő notabilitásainkat s a díszes hölgyközort. Így azután tudósítók előre is szives elnézését kéri mind azoknak, kiknek neve tévedés miatt kimaradt.

Ott voltak notabilitásaink közül Puky Gyula kir. táblai elnök, Simonffy Imre polgármester, Revitzky tábornok, Széll Farkas kir. táblai tanácselnök, Eötvös K. Lajos kir. tanfelügyelő, Bíró ezredes, Garam Jenő, Draveczky Adorján, Unger Gusztáv, Ujhelyi András kir. táblai bírók, Fekete Sándor megy. főjegyző, Ábrahám László t. főjegyző, Vecsey Imre, Király Gyula v. tanácsnokok, Csath Sándor posta s táviró főnök, Dr. Simonffy kir. alügyész, Vass Antal kir. törvényszéki bíró, stb.

Jelen voltak továbbá urhölgyek: Nyers Lajosné, Márk Endréné, Rotzschnek V. Emilné, Unger Gusztávné, Garam Jenőné, Szöllőssy Imréné (Földes), Kaszanyitzky Endréné, Szabó Miklósné, Szigmeth Gyuláné, Frumm Lajosné, Brunner Edéné, Ujvári Istvánné, Nanassy Miklósné, Ábrahám Lászlóné, Dr. Sárváry Gyuláné, öz. Gerzon Ödönne, Láber Jozsefné, öz. Varga Ferenczné, Muharossyné, Faragó Miklósné, Eötvös K. Lajosné, Bahunek Istvánné, Eritz Ernőné, Vecsey Imréné, Vecsey Zoltánné, Schneller Karolyne, Komjáthy Sándorné,

Dr. Irinyi Istvánné, Bulszter Ágostonné, Walter Karolyne, öz. Krisztiáni Alajosné, Jankovits Sándorné, Géressy Kálmánné, Széll Farkasné, Csóka Sámuelné, Antalovits Oszkárné, Ujhelyi Andrásné, Békessy Lászlóné, Vasárhelyiné, Ujfalussy Beláné (Mihálydi), Madarai Sándorné (Martonfalva), Fényes Akosné (B.-Ujfalva), Boeczán Elemérné, Paksy Imréné, öz. Dobsa Sándorné, Sámly Beláné, öz. Bernáth Kálmánné, öz. Szunyogh Istvánné, Berger Henrikné, Berger Jenőné, Kovács Sándorné, Dr. Nagy Kálmánné, Czégely Ferenczné, Jablonczayné, Fekete Sándorné, Komlóssy Mihályne, Montagne, Kovassy Ferenczné, Berger Mórné, Dr. Péter Pálné, Emmert Antalné, Szakóczy Lajosné, Kerekés Lajosné, Antal szadozóné, Reiziger Ignáczné, öz. Konec Elekne, Kugler Gyuláné, Darvasny Sándorné, Pappné, Puchlinné, Mayer Emilne, Örmödy Lajosné, Hoffmanné, Kálmánchezyly Mórné, Eismann Józsefné, Stahl Gézáné, Bartók Imréné, Miskolczy Jenőné, Szikszay Lajosné, öz. Váradyné, Simonffy Emilné, Baróthy Beláné, Kereszi Jánosé, Hrabovszky Miklósné, Szücs Janosné, öz. Fekete Gyuláné, öz. Zivuska Ferenczné, Laszallnerné, Smidt Agostonné, Bayer Ferenczné, Visky Sándorné, dr. Jarmy Istvánné, stb.

Kisasszonyok: Ábrahám Irma, Békessy Berta, Rotzschnek Olga és Róza, Krisztiáni Gizella, Nyers Margit Szöllőssy Margit és Klemma, Vasárhelyi Margit, Ujhelyi Emma, Erdősi Regina, Szabó Irenke, Kaszanyitzky Irma, Szigmeth Lujza és Frida, Frumm Paula, Brunner Malvin, Ujvári Ilna, Szikszay Malvin Sárváry Adél, Gerzon Adrienne, Láber Margit, Szikszay Irén, Varga Irén, Muharossy Irén, Faragó Dry Margit, Eötvös Flóra, Bahunek Jolán, Eritz nővérek, Márk Ilona, Emchert nővérek, Szakóczy nővérek, — Kerekés Margit, Antal nővérek, Reisinger Panni, Bacsó Margit, Kugler nővérek, Darvasny Ella, Karácsony Otília, Köösch Otília, Pumlán Karolin, Mayer Olga, Hoffmann Margit, Kálmánchezyli Irén, Eismann Irma, Bacsi Juliska, Bartók Ilona, Ujfalussy nővérek, (Martonfalva), Kovács Irén, Temesváry Ella, Antalovits Miczi, Molcsányi Ida, Schneller Irén, Czégely Vilma s Ilona, Horváth Mariska, Zivuska Irén, Laszallner nővérek, Smidt nővérek, Szita Gizella, Kovassy Erzsike, Visky nővérek, Kovács Laura, Montay Piroksa, Péter Margit, Ujfalussy Klara (Mihálydi), Draveczky Bella (Galospetri), Fényes Olga (B.-Ujfalva), Berger Margit, Jablonczay Giza, Fekete Emma, Komlóssy Iona és Etelka, Pásztor Lujza, Montai Piroksa, Kovács Erzsike és Margit, Vasárhelyi Tilda, Bulszter Margit, Walter Irenke, Krisztiányi Ilona, Jankovits Anna, Buzás Erzsike (szőke), Széll Mariánna, Unger Margit és Aranka, stb., stb.

Határidő-naptár.

- Találkozó szerdán és szombaton d. u. a Gönczy egyesület Otthonában.
- Munka-tanítás a közgyesület egyesület iskolai műhelyében, szerdán és szombaton d. u. 3-5 óráig.
- Jun. 11. Hajdumegye közigazgatási bizottságának havi ülése.
- Jun. 12. Rendkívüli városi közgyűlés. D. e. 11 órákor.
- Jun. 16. A kereskedő ifjak júniálisa a nagyerdei vígadóban.
- Jun. 16. A Zion-egylet tánczvizalma a Margit-füredőben.
- Jun. 20. Országos állatvásár a Hortobágyon.
- Jun. 24. Lódíjazás a nagyerdőn.
- Jun. 24. Az iparos-kör nyári tánczvizalma a Margit-füredőben.

Ujdonságok.

* Mikor Wekerlének is bajusza lesz? A belga hírlapokról legidősebb, Coomans tervet adott be a belga pénzügyminiszternek, melyben felhívta figyelmét egy eddig elhanyagolt adóadalra, a melyből nagyszerű jövedelmet lehetne csinálni. Terve a bajusz-adó Minden felöltött egyén tartoznék adót fizetnie bajuszáért. Coomans etől biztosabb jövedelmet várna, mint a sörfogyasztási adótól, mivel bajuszát senki sem titkolhatja el, s egy csekély adóért nem fogja magát megfosztani fertias díszétől. Belgiumban körülbelül 2 millió bajuszos ember van, a kik ha átlag 10 frankot fizetnének, az állam jövedelme 20 millió frankkal emelkednék. (A bajuszos nők, a e kiknek ugyis elég teher ez a nem kért ékes-ség, mentek lennének az adótól.) Magyarország jóval nagyobb összeghez juthatna a bajuszadó által, ha a belga kollega ideáját a mi pénzügyminiszterünk valósitáná meg. Ha csak öt koronát kellene is fizetni átlagos számítás szerint egy bajuszért, minthogy legalább öt millió bajuszos ember van Magyarországon, az állam jövedelme egyszerre huszonöt millió koronával szaporodnék, a minél az italmérséi adó sem több Persze a fokozatos kivétési readszer szerint például Rásó Gyula alispánnak jóval nagyobb adót kellene fizetnie, mint Gáspár Imrénék; papok és színészek pedig fölmentendők lennének, mert a bajusztalanság mesterségükhöz tartozó eszköznek kellene minősíteni. Ellenben Wekerle, mint pénzügyminiszter, kénytelen lenne bajuszt növesztetni, mert nem tehetné ki magát annak a gyanúsításnak, hogy tudva megkároslítja a kincstárt, hacsak illetéki kihagyas ezim-n allandó bírsággal nem paralizálna a gyanúsítást.

* Széll Farkas kir. táblai tanácselnök, a történelem, régészet és irodalom-történet érdemes művelőjétől új munka latott napvilágot: »Debrecezen város 1664 évi történetének egykori verses leírása« czimvel. Ezt a régi krónikát Fényes István debreczen város egykori tanácsjegyzője szerzés Széll Farkas debreczen város 1664 évi jegyzőkönyvének leghatulsó lapjain találta meg s bevezetéssel és jegyzetekkel ellátva bocsátotta közre.

* Szindarab a Hortobágyról. Gyöngyi Iszó komikus színész, ki több ízben működött Debreczenben, »A hortobágyi virtus« czim alatt 3 felvonásos népszínművet ír, mely szombaton este került először színré Budapestre, a városligeti szinkörben. Az új népszínmű körülbelül azt az irodalmi mértéket üti meg, a melyet a népszínház színpadán mostanában színré kerülő népszínművek. — Van benne a népszínművek receptjéből lakadalmi vigáság, hortobágyi csikós és juhász, vásáros népség, cigányok quantum satis. A darab meséje nem a legújabb. Az öreg hortobágyi csárdás az első felesége halála után, noha nagy lánya van, fiatal asszonyt hoz a házhoz. A gazda lánya és a második feleség egy legénybe szeretnek s a legény előbb a menyecske szeretője lesz, hogy utóbb — némi bonnyadalom után — a mostoha lányának, a megcsalt férj leányának boldog férje legyen. A hűtlen asszony az esküvő napján megöli magát. Az öreg csárdás, pedig ez a legnagyobb szerep a darabban, egész este csak siránkozik, panaszkodik, de vajmi keveset cselekszik. A darab szerzője, Gyöngyi Iszó, epizódszerepet játszott a darabban; amolyan hortobágyi vadlegény alakot mutatott be s a közönséget állandó jó hangulatban tudta tartani. A harmadik felvonásban hortobágyi nótákat adott elő s közben az ittas ember csuklásait páratlan realitással produkálta. A darabot a közönség, mely a szinkörben a megszokottal sokkal nagyobb volt, elég jól fogadta s általában tapsoló kedvben volt. Az egyes felvonások után a szerzőt, a szereplőkkel együtt, többször a lámpák elé hívták s az első felvonás után ugynevezett tapsvihar keletkezett. Igaz, hogy az első felvonás a legjobb a darabban s a felvonás vége hatásos, de az óriási tapsban minden esetre részüik volt a budai szinkörből átrándult színészeknek s színésznőknek is, a kiknek Gyöngyi András társuk volt.

* Tóth András debreczeni szobrász művét, mely a kolozsvári Mátyás-szoborpályázaton feltűntet, a szobor-bizottság 300 frtért megvételre ajánlja. A szép szobor-minta e szerint Kolozsvárott maradna. Irányadó körök figyelmét felhívjuk arra, hogy vásárolják meg e szobor-mintát valamelyik debreczeni felsőbb iskola részére. A koronázási alapítványból valószínűleg kitelnek a megvásárlásra szükséges összegek.

* Madár óra. Linné tudvalegileg egy virág-órát állított össze, a mennyiben egymás mellé állította a különböző virágokat, a szerint, a min időrendben szirmaik megnyílnak. Most arra a mintára van madáróra is. Az alább nevezett madarak a következő órákban (persze hajnali órákban) kezdik az éneklést: Fenyő madár . . . 1/2-2 óráig, Sylvia aricapilla . . . 2-2 1/2, Fűrj . . . 2 1/2-3, Veresbég . . . 3-3 1/2, Rigó . . . 3 1/2-4, Filis . . . 4-4 1/2, Gázló madár . . . 4 1/2-5, Veréb . . . 5. De azért nem ajánljuk azoknak, a kik vasu'on elakarnak hajnalban utazni, hogy ezt az órást nézálják, mert nem lehetetlen, hogy a derék éneklő madarak nem egészen pontosan tartják be az időt, s hogy esetleg már fűtől a rigó akkor, a midőn még csak káromegyed — fűrje jár az idő.

* Hogyan kell adósságot törleszteni. Szabó Karoly borosjenői vassuti bakter öt forinttal tartozott Birnmayrer Gáspárnak. Szabó Karoly gyakran hallotta, hogy egy pofonnak az ára 5 frt. Ezt aztán nagyon különösen magyarázta: Birnmayrer Gáspár egy napon megkerte az öt forintját Szabótól, a ki erre hatalmasan pofon teremtette hitelezőjét. Felelősségre vonatván, azt hozta föl védelméül, hogy ő a pofont törlesztésül adta Birnmayrnek, a ki ezerszer nem nyakon törölt, hanem nyakon törlesztett.

* Új színház Nagyváradon. Nagyvárad közönsége díszes, új színházra akar építtetni, és e célból már pályázatot hirdetett az új színház terveire. A pályázati feltételekben van azonban egy pont, mely valószínűleg meddővé fogja tenni a pályázatot, mert a városi tanács fenntartotta magának azt a jogot, hogy a megvett, vagy díjazott tervek bármelyikének kivételét arra bízassa, kit ő e célra kizsármel. A magyar mérnök építész egylet ugyan figyelmeztette Nagyvárad közönségét a pályázati feltételek és hibájára, de eredménytelenül. Most egymásután jelentik ki a nevesebb építészek, hogy nem vesznek részt a pályázaton, a mi talán mégis arra fogja indítani Nagyvárad közönségét, hogy módosítsa a pályázati feltételeket.

* Az árok-utczai óvodában a zár-vizsgálat folyó hó 16-án szombaton délután 9 órákor fog megtartatni, melyre a közéleti iskolázék tagjait tisztelettel meghívom. Debreczen, 1894. június 9. Simonffy Imre, kir. tanácsos, polgármester.

* A póstyáni fürdőben, mely már a kurucz-világban híres gyógyhely volt, mint a hozzánk beküldött névjegyzékből láthatjuk, eddig 740 fürdő-vendég fordult meg. Némcsak hazánkban, de a külföldről is számoan látogattak e csodás erejű fürdőt.

* Évzáró gyorsíró tanfőiskolában. A főiskolai gyorsíró tanfőiskola u. 4 órákor az akad. IV. ben tartotta meg évzáró gyűlését. A tanár s több tanár és nagyszámú különösen gyanusiami tanuló ifjus-tében. Kezével 4 óra után Csiky ügyelő tanár néhány buzdító szavattotta a gyűlést, mit követelt a ke-sénye. Részt vettek benne mintegy Tábláról irtak néhány sort 3 perczivellet a levelezési pályázat eredmény-bírdetése. Beérkezett 7 levelezési sal írott mű. Ebből dicséretet érd-de a többi három is nagyon jó. Mi a gyorsírás teljes ismeréséről tesz-got. Első díjjal (3 frt) jutalmaztatott helyi Árpád 7. o. tanuló, második a Zöld József 5. o. tan. és harmad-és Neubauer-féle levelezési s vitakönyv csinosa) bekölte. ajándéko-Ódón 2. jh.) a Papp Lajos 6. o. tan-dicséretet Borsó Imre 2. tk. m-csak azért nem jutalmaztatott, mert több díj.

Ezt követte Medgyesi Káro-elnök s gyorsíró tanár jelentése az-működéséről, melyből közöljük-kezőket:

Az egylet tagjainak száma 12. Legszergealmasabb tagok vol-közül: Óri Tamás 1 th., Szenth. K. Papp Lajos 5 o., Zöld József 5 o., Árpád 7 o. Haladók közül: Nagy K. Komlósi Pál 5 o., Bögre Antal 1 rassy Gyula 6 o., Kis György Jano. Az egylet pénztára, Jaczára 56 frt. adásának — 220 frt 25 król 260 emelkedett.

A könyvtár 90 kötetről 107-tett. A kezdők versenyt, mint a tá-nyertek: I. díj 3 frt, Papp Lajos 3 frt, Katona Lajos 6 o.

Majd a correct vitairási pály-ményének kihirdetése következtel-mű, mindenki dicsérendő, a legjobb-vall. Különösen 4 olyan volt, hogy-tett köztük választani s hibát be-se lehetett találni. Valóban nagy-vek voltak. Nyertek: I. díj 3 frt, B-1 tk., II-ik 2 frt, Nagy Gyula 5 o. darassy Gyula 6 o. Díj: „Gyorsír-2-ik évfolyam. ert. 2 frt 40 kr., a Györfi Zoltán 2 jh. IV-ik Kis Gy-6 o. Díj: Bödög Z. A magasabb í-íras tankönyve. Ert. 1 frt 80 kr. a irasnyerő Karoly 2 jh.

Majd jött a nyilvános vitairá-melyen perczenként 120 és 150 sz-s felolvasták azonnal egész folyék-den gondolkodás nélkül: Madar-ó. Kisgyörgy Janos 6. o. Komlósi Bögre Antal 1. tk. Nagy Gyula 5. végre a szótagos verseny, mely 5-tott, perczenként 120 és 150 sz-120 szótagosnál nyert Nagy Gyula a 150 szótagosnál Madarassy Gy-fert. Pályázatok még Kisgyörgy J. Antal, Komlósi Pál stb. A nyel-József kivételével, ki Szücs M-ványa, mind Medgyesi Károly g-tanítványai.

* A bélhurut az utóbbi id-nagyon grasszáll a kicsinyek közl-sok áldozata akad az egy éven al-kek között.

* Fosztogató cigányas-vác s Mari cigányasszony rérendőség előtt, mint az akasztó megérett némbor. Ma gonosz tetel-tézte, hogy egy alig 7 éves kis le-gával csalt a sas utczán. A kis-Margittól, miután magához csalót-venni fülbevalót. Azonban a csaló-rátja idejében észre vette a galád-adta a tettest a rendőségnek, m-szigoruan megbüntette a fosztogal-gány asszonyt.

* Gyujtogatási mania Gyula kárpitos segéd kívánna adt-estendő óta s az ivás következtel-foku ideg-betegségben szenved, me-őrülte fáult. Több ízben érték a-galáson, tegnap ismét egy akarta-szavendélyét, hogy a régi kórkörhöz-hol szabad likort élveztet, felgyujt-zsákiát. Mikor tettét észre vették, Szerencsére nagyobb kár nem tör-

* Agyon forrázott kis György nevű fancsikai lakos feles-levest főzött. A levest azután re-szerint kitétek hiálni. Eszre vel-nevű kis fiok, oda lopózkodott az-előt szándékában megátolhatta-hűtő-fát félre huzva, magára ránto-csot, melynek forró tartalma an-égette, hogy a gyerek az égési se-tében elhalt.

* Évzáró vizsgálat. A zenede növendékeinek ez évi zá-az egylet helyiségében következő-sorrendben tartának meg: Junio-szombaton d. e. 10 órákor köz-— d. u. 4 órákor a hegedű isko-szónap d. e. 11 órákor az ének-növendékei fognak vizsgálatra-melyre az érdeklődők tisztelet-Debreczen 1894. jun. hó 9. A-tóság.

* Évzáró gyorsíró ünnepély a főiskolában. A főiskolai gyorsíró egylet tegnap d. u. 4 órakor az akad. IV-ik termében tartotta meg évzáró gyűlését a felügyelő tanár s több tanár és nagyszámu érdeklődő, különösen gymnasiumi tanuló ifjúság jelenlétében. Kévéssel 4 óra után Csiky Lajos felügyelő tanár néhány buzdító szóval megnyitotta a gyűlést, mit követett a kezdők versenye. Részt vettek benne mintegy tizenöten. Tábláról irtak néhány sort 3 percig, mit követett a levelezési pályázat eredményének kiírdetése. Beérkezett 7 levelezési gyorsírásal írott mű. Ebből dicséretet érdemel négy, de a többi három is nagyon jó. Mindenik mű a gyorsírás teljes ismeréséről tesz bizonytságot. Első díjjal (3 frt) jutalmaztatott a Vasárhelyi Árpád 7. o. tanuló, másodikal (2 frt) a Zöld József 5. o. tan. és harmadikkal (Kis és Neubauer-fele levelezési s vitairási tanácskönyv csinásn bekötve, ajándékozta Spitz Odón 2. jh.) a Papp Lajos 6. o. tan. é. Megdícsértetett Borsó Imre 2. tk. műve, mely csak azért nem jutalmaztatott, mert nem volt több dijj.

Ezt követte Medgyesi Károly egyleti elnök s gyorsíró tanár jelentése az egylet évi működéséről, melyből közöljük a következőket:

Az egylet tagjainak száma 125. Legsorgalmasabb tagok voltak kezdők közül: I. J. Tamás 1. jh., Szentek Kálmán 1. jh., Papp Lajos 5. o., Zöld József 5. o., Vasárhelyi Árpád 7. o. Haladók közül: Nagy Gyula 5. o., Komlósi Pál 5. o., Bögre Antal 1. tk., Madarassy Gyula 6. o., Kis György János 6. o. stb. Az egylet pénztára, dacára 56 frt 74 kr kiadásának — 220 frt 25 krról 260 frt 15 krra emelkedett.

A könyvtár 90 kötetből 107-re emelkedett. A kezdők versenyén, mit a tábláról irtak nyertek: I. díj 3 frt, Papp Lajos 6. o., II-ik 2 frt, Katona Lajos 6. o.

Majd a correct vitairási pályázat eredményének kihirdetése következett. Beadott 5 mű, mindenik dicsérendő, a legjobb gyorsíróra vall. Különösen 4 olyan volt, hogy nem lehetett köztük választani s hibát bennök akarra se lehetett találni. Valóban nagyon szép művek voltak. Nyertek: I. díj 3 frt, Bögre Antal 1. tk., II-ik 2 frt, Nagy Gyula 5. o., III-ik Madarassy Gyula 6. o. Díj: „Gyorsírásati Közl.” 2-ik évfolyam. ért. 2 frt 40 kr, adományozta Györfly Zoltán 2. jh. IV-ik Kis György János 6. o. Díj: Bodogh Z. A magasabb fokú gyorsírás tankönyve. ért. 1 frt 80 kr. adományozta Medgyesi Károly 2. jh.

Majd jött a nyilvános vitairási verseny, melyen perczenként 120 és 150 szótágot irtak s felolvasták azonnal egész folyékonyan, minden gondolkodás nélkül: Madarassy Gyula 6. o. Kisgyörgy János 6. o. Komlósi Pál 5. o. Bögre Antal 1. tk. Nagy Gyula 5. o. stb. És végre a szótágos verseny, mely 5 percig tartott, perczenként 120 és 150 szótággal. A 120 szótágosnál nyert Nagy Gyula 5. o. 2 frt, a 150 szótágosnál Madarassy Gyula 6. o. 3 frt. Pályáztak még Kisgyörgy János, Bögre Antal, Komlósi Pál stb. A nyertesek Zöld József kivételével, ki Szűcs Miklós tanítványa, mind Medgyesi Károly gyorsíró tanár tanítványai.

* A bélhurut az utóbbi időben megint nagyon grasszal a kicsinyek közt. Különösen sok aldozata akad az egy éven alóli gyermekek közt.

* Fosztogató cigányasszony. Kovács Mari cigányasszony rég ismeretes a rendőrség előtt, mint az akasztófára teljesen megérett nőember. Ma gonosz tetteit azzal tétezte, hogy egy alig 7 éves kis leánykát magával csalt a sas utcán. A kis Losonczy Margittól, miután magához csalogatta, elakarja venni fülbevalóját. Azonban a család egyik barátja idejében észre vette a galád tettet, s átadta a tettest a rendőrségnek, mely nagyon szigorúan megbüntette a fosztogatni akaró cigány asszonyt.

* Gyujtogatási mánia. S i m k ö Gyula kárpitos segéd ivásnak adta magát pár esztendő óta s az ivás következtében magas fokú ideg-betegségben szenved, mely már egész örülétté fajult. Több ízben érték már gyujtogatáson, tegnap ismét ugy akarta kielégíteni szenvedélyét, hogy a régi közpörház épületében, hol szabad lakást élvezett, felgyújtotta szalmazsákját. Mikor tettét észre vették, megszökött. Szerencsére nagyobb kár nem történt.

* Agyon forrázót kis fiu. Szabó György nevű fancsikai lakos felesége lebbencelevést főzött. A levest aztán rendes szokás szerint kitették hűlni. Észre vette ezt Imre nevű kis fiok, oda lopózkodott az üstöz s mielőtt szándékában megállhatott volna, a hűtő-fát félre huzva, magára rántotta a bográcsot, melynek forró tartalma annyira összeégette, hogy a gyerek az égési sebek következtében elhalt.

* Évzáró vizsgálat. A debreczeni zenede növendékeinek az évi záró vizsgálatát az egylet helyiségében következő napokon és sorrendben tartatnak meg: Junius hó 16., szombaton d. e. 10 órakor zongora iskola — d. u. 4 órakor a hegedű iskola, általános és zongora képezde, — junius hó 17-én, vasárnap d. e. 11 órakor az ének iskola leány növendékei fognak vizsgálatra bocsátatni, melyre az érdeklődők tisztelettel meghivatnak. Debreczen 1894 jun. hó 9. A z i g a z g a t ó s á g.

* A debreczeni Kossuth-szoborra — Szathmáry Zoltán gyűjtőiben — Harsányi Soma ur. lapunk kűlmunkatársra, 1 frtot adakozott.

* Közgyűlés. A debreczeni zenede ujonnan épült házában folyó hó 17-én, vasárnap d. e. 9 1/2 órakor r-ndes közgyűlést tart, melyre az egyleti tagok tisztelettel meghivatnak. Táragsorozat: 1. Zárszámadások az 1891/2 és 1892/3-iki tanévről. 2. Váasztmányi jelentés. A debreczeni zenede választmányának 1894. június hó 9-én tartott üléséből. A v á l a s z t m á n y.

* Lövészet. A junius hó 10-én tartott lövészet alkalmával díjat nyertek: legjobb mű lövéssel Radecky László 4 koronát, legtöbb körrelövessel Szűcs Károly 2 koronát.

* Halálozások. A múlt héten jun. 3-ikától 9-ikéig a következő halálozások történtek városunk kül-és belterületén: Bör Eszter 6 hón. izr. bélhurut, Ripner Gizella f. Lajos 2 hón. izr. bélhurut. Juhász Gaborné 42. é. ref. gyomororrák, Gyenge Ferencz 10 hó. ref. bélhurut. Weiszbrunn? izr. halvaszületett, Elek Erzs. f. József 4 hó. ref. bélhurut, Bruckner Károly 4 hón. ref. tüdővész, Ungvári József 66 é. ref. agkór, Szűcs Eszter 6 hón. ref. bélhurut, Karancsi Zoltán 5 1/2 é. ref. bélhurut, Parács Anna f. Lajos 6 hón. r. kath. bélhurut, Nagy Eszter leánya 4 hón. r. kath. bélhurut, Somogyi Imre 3 hón. ref. tüdőböl. özv. Szabó János 86 é. ref. gutaütés, Szilágyi György 1 hón. ref. velez. gyeng. Erdődi Maria 1 hón. ref. göresök, Dániel Maria 3 hón. ref. bélhurut, László János 2 hón. ref. göresök, Csorba József 4 hón. ref. göresök, Szűcs Anna 5 hón. r. kath. tüdőhurut, Balogh Lajosné 54. év. ref. tüdőgümőkör, Babotán Zsófia törv. leánya Maria 7 hón. r. kath. bélhurut, Gulácsy Mihály 1 hón. r. kath. velez. gyeng., Gál Julianna 3 hón. ref. agylob. Nagy István 70 é. ref. hasbántalob, Kiss György 5 hón. ref. bélhurut, Szenipéteri Sándor 4 hón. ref. bélhurut, Szilágyi Ferencz 33 é. ref. szerencsétlenség. özv. Bolik Jánosné 76 é. r. kath. agkór.

* A két jó pajtás. Nagy Lajos és Szilágyi István kömvessédek nagyon jó barátságban vannak egymással, s egyik a másikért mindenre képes. Tegnap is egymás kedvéért leittámagukát a Szechenyi-u. végén minden házbá bezörgettek s több ablakot bevették. Azután megtámadták az arra menő Kasza János társukat, kit minden ok nélkül el akartak verni. E tetőkben azonban a rendőrség megátolta őket s most a hűvösön ülnek.

* Tolvaj hetes. Huber József volt férfi szabó hetese Mezős László nagyon enyves kezű s a mi hozzá jut, az ott is ragad nála. Már régi gazdait is meglapta, most Hubert tett ellene feljelentést ugyancsak lopás miatt. Magával vitt ugyanis több rendbeli ruháneműt, a boltból posztót, arany órat, lenczot stb. Ügyét áttették a kr. ügyészhez.

* A debreczeni iparos-kör 1894. junius 24-én (vasárnap) a »Margit« fűrdő termében nyári táncvigalmat rendez, melyen a Magyar testvérek zenekara működik. Belept-díj 1 forint. Jegyek előre vaithatók: Szédlák József, Nagy István és Radecky József urak üzletében és este a pénztárnál. Felülfizetések köszönettel fogadtatnak és hirlaplap nyugtáztatnak. Kezdeté este 8 órakor.

* A debreczeni szabó munkások táncvigalmán. Sikerült táncvigalmat rendeztek szombaton este a debreczeni s a b o m u n k á s o k a »Margit«-fűrdő dísztermében. A mulatságon szép számu, intelligens közönség jelent meg, a mely a legjobb hangulatban mulatott egész a hajnali órákig Z s i g a Józsi kedvelt zenekarának talp alá valója mellett. A nyegeseket 70—80 pár tánczolta. A jelen volt közönség mindvégig a legjobb hangulatban mulatott, csak a hajnali órákban kezdett oszladozni azon reményben, hogy a legközelebbi alkalomkor újra találkozni fognak. A jelen volt hölgyek névsora a következő: A s s z o n y o k : Csikes Ferenczné, Freudenfeld Rudolfné, Szűcs Imréné, Fényes Györgyné, Halász Józsefné, Nemethy Istvánné, Velsecz Ferenczné, Csóthi Lajosné, Szokol Vilmosné, Radecky Józsefné, Kreimer Kálmánné, Muraközi Kálmánné, Bese Imréné, Turcsok Györgyné, Csengeri Istvánné, Zemplényi Janosné, Semsey Konrádné, Priviczter Józsefné, Greh Mihályné, Katona Istvánné, Rakh Istvánné, Polacsek Józsefné, Kovács Istvánné, Pukovics Józsefné, Flezsár Sámuelné, Kiss Imréné, Szűcs Józsefné, Nagy Jaosné, Máté Istvánné, Rizsko Józsefné, Porczias Jánosné. L e a n y o k : Helász Róza, Csóthi Róza, Csikes Erzsike és Szidi, Szokol Róza, Nemeth Róza és Marcsa, Radecky Lilla és Emma, Molnár Róza, Katona Amália és Jolánka, Hubert Jánoska, Freudenfeld nővérek, Pukovits Ida, Krumer Milka, Muraközi Erzsike, Flezsár Viktoria, Kiss Margit, Szűcs nővérek, Kiss Juliska, M á t h é Róza, Taar Berta, Kovács Róza, Szánai Etuska, Zong Juliska, Madránszki Emuska, Szentimrei Mariska, Török Zsuzsika, Babincsak Anna.

* Nyilvános nyugtató. Az iparos iskolai ösztöndíj összeg gyarapításához kegyes adományokkal járultak: az épített pártársulat alapjából az iskolát illető kamattal, 11 frt 91 krral Serli Edaur, az iparos kör elnöke, a debreczeni takarékpénztár 2 db. 10 koronás arannyal. Midőn ezen adományokért az iparos iskolai bizottság és a jutalmazandó iparos iskolai tanulók nevében halás köszönetet mondok, újabb adományokat köszönettel fogadok.

reggeli 9 órától esti 5 óráig az ev. ref. felsőbb leányiskolában, Kossuth-utca 2569. D ó c z y Gedeon ip. isk. igazgató.

* Felülfizetések. A debreczeni szabó munkások szakegyeletének tánczvigalmán a következő urak fizettek felül: Sövényi István 5 frt, Szűcs Imre 4 frt, Priviczter József 3 frt 50 kr, Szédlák József, Csanda József 3—3 frt, a debreczeni cipész, csizmadia munkások és kisiparosok szakszervekedése 3 frt, a debreczeni szociáldemokrata párt szervezet 2 frt, Kiss Sándor, Csikes Ferencz 2—2 frt, Muraközi Kálmán 2 frt 50 kr, Welsitz Ferencz, Semsei Konrád, Károlyi Sándor, Katz Herman 2—2 frt, Ince Sándor 1 frt, Ifj. Csikes Ferencz 1 frt, Garai János 1 frt 20 kr, Freudenfeld Rudolf, Schaf János, Kemény János, Zsödi Antal, P. L. Greh Mihály, Varga Lajos 1—1 frt, Száva Demeter 50 kr, Lakatos Mihály 50 kr. Fogadják a mélyen tisztelt felülfizetők nem adakozásukért legszíntébb köszönetünket. A r e n d e z ő b i z o t t s á g.

* Időjárás. A délnyugati maximum gyengült és Közép-Európa felé nyomult előre: a keleti minimum déli Oroszországba szorult vissza s egy új atlanti minimum körvonalai láthatók Angliától nyugatra. Az időjárás déli és nyugati Európában száraz, egyebütt esős. Sűrűbb esőzést jelentenek az Alpesekből és Németországból. — A hőmérséklet Közép-Európában az időszakhoz képest alacsony. Hazánkban keleten esőre hajló idő, később nyugatról fogyó felhőzet, emelkedő hőmérséklettel várható.

Irodalom és művészet.

Tompa képes diszkiadása. Méhner Vilmos budapesti jónévi könyvkiadó czég Tompa Mihály összes költeményeinek képes diszkiadását kezdte meg fűzetekben. Most kaptuk meg a vállalat folytatóság 7—12-ik fűzetét. A fűzetes vállalatot olvasóink figyelmébe ajánljuk. Ara fűzeteként 40 kr. Kapható Méhner Vilmos könyvkiadónál Budapesten valamint minden könyvkereskedésben.

* Vasárnapi Újság. junius 10-iki száma 14 képpel, a következő tartalommal jelent meg:

»A kormányválság.« című czikk mellett Wekerle Sandor legújabb arcképe és gr. Khuen Héderváry Károly horvát bán arcképe. A Kolozsvár mellett történt vasuti balesetről. (A kiskitott vonat, az összetört vasuti kocsi, s a szerencsétlenség színlényen folyó munkálatok rajzaival, pillanatnyi fényképek után.) »Terüle Romanas.« »Roman föld« című térkép hű másolata, Hermann Ottó cz. kével. (E térkép, melyet a romániai népisokolában rendszeren használnak, s mely a romániai királyi pár arcképpel is el van látva, magában foglalja Románia mellett »Transilvniát« egész Erdélyt, s a szomszédos magyar megyéket a Tiszán »Marmorosus, Crisiana és Temesiana kerületi elnevezésekkel, Magyarország csak a Tiszánal kezdődik a térképen.) E számban meg a következők vannak: »A gyanu.« Elbeszélés a kalotaszegi népeletről. Irta Gyarmathy Zsigáné. (Kinnach Lá-zló rajzaival.) — »A bretagnei tenger.« Heredia költeményei, francziából fordította s a Ksfaludytársaság ülésén felolvasta Varga Gyula. — »Altató dal.« (Zemplényi Tivadar festményével.) — »A lugochi barlang.« (Képpel.) — »Népköltészetünk a geológiában.« — »A lakatitka.« Orosz történet. — »Két új találmány.« — »Turpin.« (Arcképpel.) — »Az erdélyi közművelődési egyesület közgyűlése.« — »Párisi divatlevél.« [Divatképekkel.] — Irodalom és művészet; Közintézetek és egyletek; Sakk-talány, Képtalány, stb. rendes rovatok.

TÖRVÉNYSZÉK.

Felekezeti elleni izgatás. A főügyesség izgatás miatt indított sajtópört Szemencez Emil, a Magyar Állam szerkesztője ellen, mert a katolikus nagygyűlés alkalmával Szent-Vinco napjára tüntetésekkel fenyegette meg az ország zsidó lakosságát. Ez ügyben junius 14-re tüzték ki az esküdtzéki tárgyalást. A főügyészeget Kuszka Miklós alügyész fogja képviselni.

A nagyváradi oláh-ellenes tüntetés. Mint Nagyváradról táviratozzák, a múlt évi oláhellenes tüntetés ügyében most hozta meg a törvényszék terjedelmes vádhatározatát, amely szerint Bertsey György szijgyártómester, ipartestületi elnök, kereskedelmi kamarai alelnök, továbbá Süss Eda hirlapíró ellen izgatás és magánosok ellen való erőszak büntette miatt emel vádat, ezeken kívül még huszonöt embert helyez vád alá, akiknek nagyobb része iparos. A végvártalás azonban valószínűleg csak hosszabb idő múlva lesz meg, mert a vádhatározat ellen a vádlottak közül többen felebbeznek.

Különfélék.

Érdekes házassági jogi esetet mond el a Felsőmagyarorsági. A kassai izraelita templomban ugyanis e napokban egy fiatal prkötött házasságot. Az eskető rabbinus Handler Simon dr. volt, a kibeszéd kíséretében adta az áldást a fiatal párra, a kik esküvő után nász-utra indultak. A sors azonban megirigyelte a fiatalok boldogságát, mert a hírközseg főrabbiája Liebermann Armin dr. megtagadta a házassá-

ságnak anyakönyvvezetését azzal a megokolással, hogy az eskető lelkész nem tartotta be a ritust s tulajdonképen nem a menyasszony és a vőlegény keltek egybe, hanem az eskető rabbi vette feleségül a menyasszonyt. A rituális kérdés, melyet dr. Liebermann főrabbi szenttanukkal igazol, abban állott, hogy a rabbi maga tolt a menyasszony ujjára a jegygyűrűt, holott azt a rabbinak csak oda kell illeszteni, hogy a vőlegény maga tolja rá a menyasszony ujjára, mert ez fejezi ki a házasság megkötésének tényét. Eszerint az, a ki a gyűrűt a menyasszony ujjára toltta, a ki a jelen esetben dr. Handler Simon rabbi volt, az a tulajdonképeni s egyházzogilag törvényes férje a menyasszonynak, ellenben a vőlegény nem léven törvényes férje a menyasszonynak, a nászutra kelt boldog házaspár vadházasságban él. Az esetet sokféleképp kommentálják s azt tartják a legalkalmasabb kibontakozásnak, ha dr. Handler elvált attól a feleségtől, a kit mással akart összekötni, de maga vett el, s a vőlegény a házasság után újbol elveszi menyasszonyát. A helyzet tisztázására azonban dr. Liebermann egy rabbi konzistoriumot akar felkérni, hogy megállapítható legyen az, hogy ki tulajdonképen a fiatal menyecske férje. Ez eseten sokat nevetnek Kassán.

A törökök füsttelen löpóra. Konstantinápoly, junius 9. A szultán rendelkezése e hét elején Reuf pasa és más kiváló tisztek jelenlétében lövökísérleteket tettek azzal a füsttelen löpórral, melyet török iparosok állítottak elő. A bizottság ugy találta, hogy e füsttelen löpor sok tekintetben kitűnőbb, mint a melyet a nyugoteurópai hadseregeknel behoztak. A szultán e véleményes jelentés folytán el is rendelte, hogy e löpor előállítására külön gyár állíttassék fel.

Kutyák a hadseregben. A mint tudjuk, az okkupált tartományokban a vadász-zászlóaljak már régóta tanítanak kutyákat levelhordásra és sebesültek fölkeresésére. Ma már igen szép eredményeket értek el velük. Az ebek az előőrskökel mennek s az adott vezényszót megértik és elviszik az egyik csapattól a másikhoz a jelentést, mely a nyakukra erősített táskában van. Éjjel nagyon jól szolgálatokat tehetnek ezek a kutyák, mert sohasem tévesztik el az utat. Ugyancsak éjjel a sebesültek fölkuatására is igen jól alkalmazhatják az időmított ebeket. Mikor csapatjukhoz tartozó egyenruhában levő katonákat, a kiket lefeleztettek a bokorba, észrevesztik, addig ugnának, a mig nem jön segítség. Eddig csak a vadász-zászlóaljaknak voltak ilyen kutyáik, minthogy azonban a kíséret nagyon jól sikerült, ezentul az összes vadász-zászlóaljak, valamint a gyalogezredek kapnak kutyát. A múlt hónapban állítottak föl először kutyanevelő intézetet Blazujban; de még többet fognak felállítani. A blazujai állomás egy altiszt vezetése alatt áll s jelenleg 56 kutyából áll.

A szobranje felosztása. Szófia, jun. 9. Általánoson várják, hogy a szobranjet legközelebb felosztják, — mert tagjainak többsége Stambulov volt miniszterelnökhöz tartozik. Ferdinand fejedelem igen jól tudja, hogy a szobranje több tagja carriéretől Sztambulovnak köszönheti és ez az ok, amiért hajlandó a szobranje felosztásába beleegyezni. — M o n d j á k egyebkent, hogy Sztambulov kiküldöttéi már bejárták az országot, hogy a választásokra a talajt számára előkészítsék. Sztambulov, aki reméli, hogy az új választásokon hível nagy számmal jutnak a szobranjébe, az új ülészek megnyitására az ellenzék élére fog állani.

Budapesti gabonatözsde. Hivatalos jegyzések Junius 9. — Buza öszre 7.12 pénz, 7.13 árú, nyárára 6.92 pénz, 6.94 árú. Tengeri 1894. máj.—jun.-ra 4.78 pénz, 4.79 árú. Zab tavaszra 5.66 pénz, 5.68 árú. Káposztarepeze. aug.—sept. 10.25—10.30 árú.

A sörteskereskedelmi csarnok jelentése. junius 8. a) Hízott sertés árak: I. Magyar első rendű: 1 Öreg nehéz (páronkint — 400 klgon felüli súlyban) 42.—43 1/2. 2. Öreg közép (páronkint 300—400 klg. súlyban) 42.—43 1/2. 3. Fialat nehéz (páronkint 326 klgon felüli súlyban) 44 1/2—45.— 4. Fialat közép (páronkint 251—320 klg. súlyban) 44 1/2—45.— 5. Fialat könnyű (páronkint 250 klgmig terjedő súlyban) 44—45.— II. Magyar szedett: . Nehéz (páronkint 280 klgon felüli súlyban) 43—44.— 7. Közép (páronkint 220—280 klgm. súlyban) 43.50—44 1/2. 8. Könnyű (páronkint 280 klgm. terjedő súlyban) 43.—44.— III. Szerbiai: 9. Nehéz (páronkint 260 klgon felüli súlyban) 42.—43 1/2. 10. Közép (páronkint 250—320 klg. súlyban) 42.—43.— 11. Könnyű (páronkint 220 klgm. terjedő súlyban) 42.—43.50.— Sertés létszám jun. 7-ik napján volt készlet 188,275 darab.

Legujabb.

Lapunk más helyén kimerítő tudósítást közölünk az új kormány megalakulásáról. Ma, a délutáni órákban, azon tvirati értesítést veltük (nem rendes fővárosi tudósítónktól), hogy a földművelési tárca vezetésével — egyelőre — b. F e j e r v á r y Géza honvédelmi miniszter bizott meg.

Főszerkesztő: **Szinay Gyula.** Felelős szerkesztő és lapkiadó: **Kósa Barna.** Főmunkatárs: **Dr. Bakonyi Samu.** (Szerkesztőség és kiadóhivatal fűter 1828.)

